

Martin Scherstra

Hotel Roman
De jutter

Martin Scherstra

Hotel De jutter

Z&K

Uitgeverij Zomer & Keuning

Hoofdstuk 1

Jannie Elzinga liep vanaf het parkeerterrein naar de hoofdingang van het Medisch Centrum Leeuwarden. In gedachten verzonken passeerde ze haar collega's, die de nachtdienst erop hadden zitten en huiswaarts keerden; moe maar met een voldaan gevoel omdat ze een verschil hadden gemaakt in het leven van hun patiënten.

'Goedemorgen, Jannie,' begroette een mannelijke verpleegkundige haar in het voorbijgaan, maar ze nam er nauwelijks notie van. Haar gedachten waren bij het telefoongesprek dat ze kort daarvoor met het afdelingshoofd Oncologie had gevoerd. Telkens weer hoorde ze zijn stem in haar hoofd.

Eigenlijk zou ze niet verbaasd moeten zijn, ze had het immers zien aankomen? Maar toch had de boodschap haar verrast.

'Ze gaat nu snel achteruit,' had dokter Abe Boersma gezegd, die tevens haar directe chef was. 'Ik verwacht dat het over een paar uur gebeurd zal zijn, zo niet eerder.'

Met 'ze' had Boersma mevrouw Vriesinga bedoeld, die hij tien dagen geleden had laten opnemen in het ziekenhuis. Nog geen dag daarvoor was ze door haar huisarts naar hem doorverwezen. Maar toen was het al te laat geweest. Veel te laat.

De onderzoeken die Boersma had laten uitvoeren hadden zijn vermoedens alleen maar bevestigd: vergevorderde kanker met uitzaaiingen door het hele lichaam. Opereren, bestralingen of het geven van chemokuren hadden geen enkele zin meer; daarvoor had de sluipmoordenaar al te veel schade aangericht.

Boersma had Margje Vriesinga op laten nemen omdat ze te ziek was om naar huis te gaan. Bovendien had ze kind noch kraai in de wereld, waardoor hij haar niet aan haar lot wilde overlaten.

Zo was Jannie met haar in contact gekomen. Ze had meteen een klik met de vrouw gevoeld toen ze samen de opnamepapieren hadden doorgenomen. Een klik die geheel wederzijds bleek te zijn. Hoewel Margje met geen woord over haar verleden sprak, kon Jannie het gevoel niet van zich afzetten dat ze een roerig en moeilijk leven had gekend. Dat kon ze afleiden uit de opmerkingen en sommige vragen die de patiënte haar af en toe stelde. Maar wanneer Jannie erop doorvroeg wist Margje het gesprek altijd weer zo'n draai te geven dat ze geen antwoord hoefde te geven. Wat het ook was dat ze zo angstvallig voor de buitenwereld verborgen wilde houden, de kans was groot dat Margje het geheim zou meenemen in haar graf.

Gisteren had Margje een opleving gehad en was ze zelfs in staat geweest om een spelletje te doen. Ondanks de hevige pijnen die nauwelijks te onderdrukken waren met de hoge dosering morfine die Boersma haar voorschreef, had Margje een opgewekte indruk gemaakt. Dat het een opleving was geweest bleek wel uit het feit dat de dokter haar nog geen halfuur geleden thuis had opgebeld. Volgens hem ging Margjes toestand nu snel achteruit. Dat was echter niet de enige reden waarom het afdelingshoofd contact met haar had opgenomen. Margje had speciaal naar haar gevraagd.

Ofschoon het haar vrije ochtend was, was Jannie meteen naar het Medisch Centrum Leeuwarden gereden. Margje wilde haar spreken. Waarover? Ze had geen flauw benul. Maar wat de reden ook was, ze wilde graag aan die wens gehoor geven. En eerlijk was eerlijk, ze was toch ook wel nieuwsgierig naar wat Margje haar te zeggen had.

Jannie maakte wel vaker een overlijden mee; dat was nu eenmaal een vast en constant gegeven in haar werk. Ze wist echter hoe ze hiermee om moest gaan, hoe ze een bepaalde afstand van de situatie moest nemen om zich niet door emoties te laten leiden. Maar om de een of andere reden was deze gebeurtenis anders; misschien wel omdat ze in korte tijd zo gesteld was geraakt op Margje, misschien wel omdat de vrouw haar een beetje aan haar eigen moeder deed denken? Wie zou het zeggen?

Geruisloos gleden de dubbele glazen deuren open. Onwillekeurig hield Jannie haar pas in. Aan het einde van de lange gang voorbij de receptie en de drukbezochte winkelpassage, lag de afdeling Oncologie.

Daar wachtte Margje op haar...

De verpleegkundige die de gegevens van de hartmonitor controleerde keek op toen de deur openging. Hij glimlachte even toen hij Jannie herkende. Hij wist dat zij en de patiënte goed met elkaar overweg konden en vermoedde dat Jannie door dokter Boersma was ingeseind over Margje Vriesinga's verslechterde toestand.

Zachtjes sloot Jannie de deur achter zich en keek naar het bed, dat in het midden van de kamer stond en waarop een frêle gestalte lag.

De vrouw had haar ogen gesloten en in het zachte blauwe licht van het lampje boven haar hoofd leek haar perkamentachtige huid bijna doorzichtig. De huid was niet meer dan een dun vliesje dat losjes rond de schedel viel; de donkere schaduwen onder haar ingevallen ogen waren net zo donker als haar smalle, dunne lippen.

Op de hartmonitor ging de hartcurve gestaag op en neer, vergezeld door zachte piepgeluiden. Uit een infuus druppelde heldere vloeistof in haar rechterarm.

Toen ze naar het bed liep, keek Jannie de verpleegkundige even aan, maar die schudde slechts zijn hoofd. De blik in zijn ogen vertelden haar hetzelfde wat dokter Boersma haar al aan de telefoon had gezegd: Margje Vriesinga had niet lang meer te leven.

Naast het bed keek ze op de vrouw neer, die niet meer was dan een schim van de persoon die ze ooit eens was geweest. Ze legde een hand op Margjes arm en schrok hoe koud deze aanvoelde. Als marmer.

Margje bewoog iets en opende haar ogen.

'Hallo mevrouw. Ik ben het, Jannie. U had naar mij gevraagd?'

'Leave,' fluisterde Margje schor, Jannie met wazige ogen aankijkend. *'Ik wol mei dy prate...'*

Jannie keek naar de jonge man. Die knikte en verliet vervolgens discreet de kamer.

Jannie boog zich naar Margje toe. 'Hoe voelt u zich, *frou* Vriesinga?'

'*Wurch*, heel moe.' Toen zag ze de bezorgde blik in Jannies ogen. 'Och leave, maak je maar geen zorgen om mij. Straks heb ik geen pijn meer.'

Jannie probeerde te glimlachen, maar dat lukte niet echt. 'Het spijt me zo, mevrouw...'

Margje sloot haar ogen en Jannie dacht dat ze weer in slaap was gevallen. Maar toen zag ze dat haar ademhaling onregelmatig begon te worden. Het kostte Margje steeds meer moeite om adem te halen. Op de monitor begon de curve te haperen.

'Mevrouw?'

Margje kreunde. Haar door ziekte getekende gezicht vertrok tot een grimas toen een pijnscheut door haar lichaam trok. De morfine, die haar kort daarvoor door de verpleegkundige was toegediend en wat verlichting had moeten geven, was nu alweer uitgewerkt.

'Mevrouw Vriesinga?'

De deur vloog open en de verpleegkundige rende de kamer in. Met een zorgelijk gezicht keek hij van de monitor naar de patiënte. 'Frou Vriesinga,' zei hij met enige stemverheffing en in het Fries. 'De verdoving is uitgewerkt. Ik ga de dosis verhogen.'

Margje opende haar ogen en schudde zwakjes het hoofd. 'Nee,' fluisterde ze gekweld. 'De morfine maakt me suf en ik wil helder blijven. Ik moet Jannie spreken.'

Hij aarzelde. 'Weet u het zeker? U heeft al zoveel pijn. Uw hart...'

'Ik weet dat ik ga sterven,' onderbrak ze hem mat. Ze gebaarde Jannie dichterbij te komen. 'Kom hier, *famke*.' Haar stem klonk zacht en broos.

De verpleegkundige begreep het en verliet de kamer om de twee vrouwen de gelegenheid te geven met elkaar te praten.

Jannie boog naar Margje toe. 'Ik ben hier, mevrouw.' Haar stem

klonk haar vreemd in haar oren. Alsof die niet van haarzelf was.

De ogen van de stervende vrouw kregen al een wazige glans. Gebroken ogen, schoot het door Jannies hoofd. Dode ogen.

‘Ik heb een opdracht voor je, famke.’ De curve op de hartmonitor liet nu een steeds onregelmatiger patroon zien. ‘In mijn kast ligt een grote enveloppe, gericht aan notaris Harmke Vellema in Leeuwarden. Ik wil dat zij hem na mijn dood krijgt. Wil jij daarvoor zorgen?’

Jannie dacht even na. Blijkbaar was het voor Margje uitermate belangrijk dat de enveloppe persoonlijk werd bezorgd, en wie was zij om de opdracht te weigeren? Dit was immers het laatste wat ze voor haar kon doen?

‘Goed,’ zei ze dan ook. ‘Ik zal de enveloppe naar notaris Vellema brengen.’ De dankbare blik in Margjes fletsblauwe ogen ontroerden haar.

Haar laatste krachten verzamelend stamelde de vrouw: ‘Dan zal eindelijk het recht zegevieren...’

Toen, alsof een vlammetje doofde, verdween het leven uit haar ogen en stierf Margje Vriesinga, slechts achtenveertig jaar oud.

*

Jannie was op weg naar het kantoor van notaris Vellema, dat zich volgens de adresgegevens op de enveloppe aan het Schoenmakersperk in de Friese hoofdstad bevond, nabij het Natuurmuseum.

Het was net elf uur geweest en na het overlijden van Margje Vriesinga had Jannie het raadzaam gevonden om de enveloppe zo snel mogelijk te bezorgen. Ze had er nu de tijd voor; de komende twee weken liet haar werkrooster geen ruimte om er even een uurtje tussenuit te glippen. Bovendien wilde ze het achter de rug hebben. Ze had het Margje immers beloofd en ze zou zichzelf nooit vergeven als ze door alle hectiek haar belofte niet kon nakomen.

Nadat het stoffelijk overschot van Margje was opgehaald om ge-

wassen en afgelegd te worden, was Jannie op zoek gegaan naar de enveloppe. Onderin de kledingkast trof ze inderdaad een grote bruine enveloppe, gericht aan de notaris en door Margje eigenhandig dichtgeplakt met cellotape. Daarna was Jannie in haar auto gestapt en naar de binnenstad gereden.

Notariskantoor Vellema bevond zich in een zijstraatje tegenover het Natuurmuseum. Dit was het oude centrum van Leeuwarden. Hier stonden prachtige herenhuizen en gebouwen die de tand des tijds goed hadden doorstaan. Ieder huis zag er nog mooier en bijzonderder uit dan de andere, met hoge ramen, sierlijke serres en voorgevels waar hoge trappen naar de voordeur leidden, en parkachtige tuinen waarin een overdaad aan planten bloeiden. Zonlicht viel in een vlekkerig patroon van gouden snippers door de bladeren van de eeuwenoude kastanjebomen en beuken, die een laan vormden en waar gelegenheid was om te parkeren. Sommige huizen hadden hun oorspronkelijke afscheiding behouden: sierlijke hekwerken van zwart gietijzer. Andere afscheidingen hadden een meer moderner karakter door stenen pilasters of houten hekken.

Jannie parkeerde haar kleine, mintgroene Toyota aan de overkant van het notariskantoor. Vanaf die plek had ze er goed zicht op.

Het gebouw zag er oud, maar goed onderhouden uit. Het bestond uit een souterrain met daarboven de woonvertrekken, verspreid over de twee erboven liggende verdiepingen. De tuin was een kleurenpracht aan bloemen, planten en weelderig, bloeiende rozenstruiken. Naast de voordeur hing een hangend basket die gevuld was met rode en witte petunia's. Op het houten bord, dat aan het glimmende gietijzeren hek was vastgemaakt, stond in sierlijke uitgesneden letters: *Notariskantoor H. Vellema.*

Jannie stapte uit, sloot haar wagen af, stak de straat over en liep de tuin in. Het aroma van de heerlijk geurende Rosa multiflora drong in haar neusgaten. Een stuk of vijf struiken stonden op een rij voor het huis. Maar ze zag ook een overvloed aan hortensia's, die in grote beeldhouwde potten stonden en waarvan de kleuren

van de bloemen verstilden nu de maand september zijn intrede had gedaan.

Jannie genoot van de geuren en de kleurenpracht, maar ook van de weldadige rust en de stilte om haar heen. Ze bevond zich in het hartje van de Friese hoofdstad, dat zich qua hectiek en drukte zeker kon meten met andere grote steden. Maar dit stukje Leeuwarden was een verademing, een oase van kalmte en sereniteit.

Op het moment waarop Jannie de eerste trede van de trap wilde beklimmen, ging de voordeur open en verscheen een vrouw in de deuropening. Ze hield een gifgroene gieter in haar handen. De vrouw was gekleed volgens de laatste modetrends, haar kortgeknipte, donkerblonde krullen waren met een vleugje grijs doorschoten.

Een perfect geëpileerde wenkbrauw ging omhoog toen ze de verpleegster in het oog kreeg.

‘Mevrouw Vellema?’ vroeg Jannie.

De tweede wenkbrauw ging omhoog, waarbij ze Jannie met iets meer belangstelling aankeek. ‘Ja? Kan ik u helpen?’ Ze hield de gieter schuin boven de hanging basket en gaf de petunia’s water.

Halverwege de trap bleef Jannie staan. ‘Mijn naam is Jannie Elzinga, mevrouw. Neemt u mij niet kwalijk dat ik u stoor, maar ik kom u iets brengen.’ Bij die laatste woorden liet ze Harmke de bruine enveloppe zien.

De notaris bleef echter op haar hoede. ‘O?’

‘Zegt de naam Margje Vriesinga u iets?’

Harmke hield op met watergeven. ‘Dat is een cliënte van mij,’ antwoordde ze na enige aarzeling. ‘Waarom wilt u dat weten?’

‘Mevrouw Vriesinga stuurt me naar u toe.’

Harmke keek de jonge vrouw op en neer aan. ‘Wat is zij van u?’

‘Ik werk als verpleegkundige in het ziekenhuis, mevrouw,’ legde Jannie uit. ‘Daar heb ik mevrouw leren kennen. Zij vroeg me u deze enveloppe te geven...’

Harmke bezat genoeg mensenkennis om te zien dat Jannie haar cliënte ook daadwerkelijk kende. ‘Om eerlijk te zijn was ik juist op

weg naar haar toe toen ik me bedacht dat ik ben vergeten deze bloemen water te geven. Hoe is het met haar?’

‘Ze is helaas overleden.’

‘Ach!’ Harmke schrok van de boodschap. Natuurlijk had ze geweten dat Margje Vriesinga stervende was, maar dat het zo snel zou zijn afgelopen verraste haar nu toch.

Jannie overhandigde de notaris de bruine enveloppe. ‘Ze vroeg me u deze na haar dood persoonlijk te overhandigen,’ zei ze. ‘Toen ik daarmee instemde is ze vredig ingeslapen.’

Harmke keek naar de enveloppe in haar handen. Die voelde zwaar aan en onder haar vingers voelde ze de inhoud verschuiven. ‘Wanneer is ze overleden?’

Jannie huiverde toen ze terugdacht aan haar laatste momenten met Margje. ‘Nog geen uur geleden.’

Harmke zag haar even slikken. ‘Wil je even binnenkomen?’ vroeg ze bezorgd. ‘Iets drinken?’

Maar Jannie schudde het hoofd en glimlachte vreugdeloos. Kom op, joh! Stel je in vredesnaam wat professioneler op. ‘Nee, dank u, mevrouw. Het gaat wel. Ik wilde u alleen de enveloppe overhandigen. Ik ga er nu maar weer vandoor.’

‘Fijn dat je ’m kwam brengen,’ bedankte de notaris haar. ‘Dat is werkelijk zeer attent van je.’

‘Graag gedaan. Tot ziens.’ Jannie draaide zich om en daalde de trap af.

‘Ja, tot ziens.’

Harmke zag haar het tuinpad aflopen, de straat oversteken en achter het stuur van een kleine groene auto stappen. Ze bleef Jannie nakijken tot de wagen de straat was uitgereden.

‘Wie was dat?’ vroeg een stem achter haar.

In de deuropening verscheen een man. Net als haar was hij van middelbare leeftijd, zwaargebouwd met vierkante schouders, maar met een jongensachtige uitstraling. Zijn blonde haren waren met gel achterover in model gekamd. Hij was haar echtgenoot.

Harmke liet hem de enveloppe zien die met cellotape was omwikkeld. ‘Het was een verpleegster uit het MCL. Ze bracht me dit namens een cliënte die vanmorgen is overleden. Frou Vriesinga.’

‘O...’

Harmke stapte voor hem langs en ging het huis binnen. Enkele dagen geleden had Margje contact met haar gezocht en haar gevraagd naar het ziekenhuis te komen. Gevraagd was eigenlijk het woord niet. Nee, het werd min of meer van haar geëist. In ieder geval was ze op het verzoek ingegaan. De vrouw had toen een heldere indruk op haar gemaakt. Ze was scherp van geest geweest en af en toe had ze zelfs een grapje gemaakt. Vanaf haar ziekbed had Margje haar van haar plannen op de hoogte gesteld en tevens gevraagd haar laatste wens te vervullen, omdat zij niet meer lang te leven had. Ze had gehoopt de vrouw nog een keer te kunnen spreken, maar helaas kon dat nu niet meer.

Haar vingers vonden een beginnetje en trokken een baan cellotape los, terwijl ze door de lange gang liep waaraan een zestal deuren met glas-in-loodramen lagen. De hakken van haar pumps tikten op de granieten vloer. Aan het einde van de gang bevond zich haar kantoor, waarvan de deur op een kier stond.

‘Wil je koffie?’ vroeg haar man, voor ze de deur achter zich sloot.

Maar Harmke hoorde hem al niet meer.

De inhoud van de bruine enveloppe bestond uit een brief, die persoonlijk aan haar was gericht, een gewichtig uitziend pak papier dat Margje Vriesinga’s testament behelsde en nog een kleinere enveloppe, waarop Margje met een beverig handschrift twee namen had gekrabbeld. *Germ en Sietse*.

Met haar koperen briefopener in de vorm van een Indonesische Kris sneed Harmke de bovenkant van de enveloppe open die aan haar was gericht. Erin zat een handgeschreven brief. En terwijl de ouderwetse pendule op de schoorsteenmantel twaalf slagen sloeg begon Harmke te lezen.

*Geachte mevrouw Vellema,
Ik weet niet wanneer ik u terugzie, óf ik u nog terug zal zien.
Mijn gezondheid gaat nu snel achteruit. In het geval dat ik eerder
kom te overlijden vraag ik Jannie Elzinga deze enveloppe bij u te
bezorgen...*

Margje had haar einde voelen naderen en daarom haar maatregelen genomen. Hoewel ze de precieze inhoud van het testament niet kende, had Margje haar wel tijdens hun gesprek verteld dat het vele jaren geleden was opgesteld door een notariskantoor uit Harlingen. Omdat ze daarna naar de Randstad was verhuisd had ze daar contact gezocht met iemand anders om haar zaken af te handelen.

In de keuken hoorde ze haar man rondscharrelen, buiten reed iemand knetterend op een scooter voorbij.

Harmke las verder.

Zoals we al eerder bespraken wil ik dat u mijn testament tot op de letter uitvoert. Mocht u mijn opdracht aanvaarden, stelt u zich dan in verbinding met mijn advocaat, meester Leonard Lister. Zijn telefoonnummer vindt u onderaan de brief. Hij zal de financiële kant van deze opdracht afhandelen.

Hm, de financiële kant. Uit haar gesprekken met Margje was haar wel duidelijk geworden dat deze van goeden huize kwam. Oud geld.

Bijgesloten treft u mijn testament aan en een brief voor mijn zoons. Ik wil dat u contact met hen opneemt. Ook hun telefoonnummers treft u onderaan de brief.

Harmke draaide de brief om en zag inderdaad het telefoonnummer van Margjes advocaat, meester Lister, die in de Randstad kantoor hield. Onder zijn adres had Margje de 06-nummers van haar kinderen genoteerd.

Harmke dacht even na. Margje had slechts eenmaal over haar zoons gesproken, maar dit bleek zo'n pijnlijk onderwerp voor haar te zijn dat Harmke er niet dieper op was ingegaan. Had ze dat maar wel gedaan. Maar ja, het was niet anders.

Ze draaide de brief weer om en las verder.

Vind mijn zoons en overtuig hen de opdracht te aanvaarden die u in de clausule bij het testament zult aantreffen. Dit is ook in uw eigen belang!

Hm, Margje wist het wel spannend te brengen.

Harmke legde de brief weg en pakte het testament erbij. Haar ogen flitsten over de tekst en met iedere zin die ze las steeg haar verbazing.

Toen er op de deur werd geklopt hoorde ze dat niet. En ook toen haar man haar attendeerde op de koffie die hij kwam brengen, drong zijn aanwezigheid in eerste instantie niet tot haar door.

Haar echtgenoot klopte nogmaals voordat hij de deur opende en het met houtpanelen beklede kantoor instapte. 'Harmke?'

Harmke stond over het testament gebogen dat voor haar op het bureau lag. Toen ze opkeek en haar man in de deuropening zag staan keek ze hem aan met een blik die het midden hield tussen shock, ongeloof en afschuw.

Hij schrok van de uitdrukking op haar gezicht. Het leek wel alsof alle kleur uit het gezicht was verdwenen. 'Harm?'

Ze probeerde de woorden te vinden om haar ongeloof te uiten. 'Het is dit testament!' zei ze toen met een bevende stem. 'Een vreselijk dilemma! Frou Vriesinga vraagt het onmogelijke van me!'

Kun je op je tweeëndertigste een familieband herstellen?

Margje Veringa is nog maar 48 jaar als ze overlijdt. Na haar dood laat ze een bijzonder testament na, waarin ze de notaris vraagt om haar tweelingzoons weer bij elkaar te brengen. De broers Sietse en Germ zijn onbekenden van elkaar, omdat hun moeder hen ter adoptie heeft afgestaan en ze in verschillende gezinnen zijn opgegroeid. Margje heeft voor beide zoons een geschreven brief en een enorme berg geld achtergelaten. Het geld krijgen ze echter alleen wanneer ze samen als broers en zakenpartners het familiebedrijf hotel De jutter weer tot leven wekken en tot een succes maken. Aarzelend gaan de twee akkoord.

Martin Scherstra schrijft heerlijke familieromans. Ook *Hotel De jutter* is daar geen uitzondering op. Gaandeweg leert de lezer Sietse en Germ beter kennen en begrijpen, en leren zij op hun beurt met elkaar om te gaan en elkaar te waarderen.

Romanserie

ISBN 978 90 2055 229 4 NUR 344

9 789020 552294 >

www.romanserie.nl